

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

Življenje gre naprej in mi z vami

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

VSEBINA

POJAV NARAVNIH NESREČ IN PODNEBNE SPREMEMBE

- Kakšnih podnebnih sprememb smo deležni?
- Kaj nas torej čaka v prihodnosti?
- Zakaj je prilagajanje na podnebne spremembe tako nujno?
- Izzivi prilagajanja podnebnim spremembam za Slovenijo
- Pomen sistema zgodnjega opozarjanja na ekstremne vremenske dogodke

EKSTREMNI IN IZREDNI VREMENSKI DOGODKI

- 2009
- 2010
- 2011

NASVETI

- V primeru napovedi toče, neurja in poplav ravnajmo preventivno
- Avtomobili
- Nepremičnine in premičnine
- Kako ravnati v primeru nastale škode zaradi toče, neurja ali poplav?
- Splošno
- Avtomobili
- Hiše, stanovanja, oprema

ZAVAROVANJE NARAVNIH NESREČ PRI ZAVAROVALNICI MARIBOR

- Glede na škodno dogajanje, ki je v zadnjih letih prav zaradi neurij vse intenzivnejše, zavarovancem priporočamo

- 1
- 1
- 2
- 3
- 3
- 3
- 4
- 4
- 5
- 6
- 7
- 7
- 7
- 7
- 8
- 8
- 8
- 8
- 9
- 9

Foto: arhiv ZM (poplave v Železnikih, 2007)

POJAV NARAVNIH NESREČ IN PODNEBNE SPREMEMBE

V zadnjih desetletjih se naravne nesreče pojavljajo vedno pogosteje. Strokovnjaki klimatologi naštevajo različne vzroke za spreminjanje podnebja. Med glavnimi je zagotovo globalno segrevanje ozračja in vedno bolj očitno je, da ima velik vpliv na spreminjanje človekova dejavnost.

Kakšnih podnebnih sprememb smo deležni?

Podobno kot v Evropi in v večjem delu sveta meritve v Sloveniji jasno kažejo, da se naše podnebje ogreva. Hkrati se z ogrevanjem ozračja spreminjajo tudi druge podnebne spremenljivke.

Jesenski višek padavin se je povečal, medtem ko se je poletna višina padavin zmanjšala. Spremembe so opazne tudi v višini snežne odeje. Višina novega snega se je zmanjšala, zime so milejše in posledica tega je, da so tla pokrita s snežno odejo manj časa. Trend števila vročih dni raste, števila ledenih dni pa pada. Pogostost obsežnih poplav je od leta 2007 naprej vedno večja. (ARSO, Spremenljivost podnebja v Sloveniji, Ljubljana 2010).

Poleg naravnih procesov tudi ljudje pomembno prispevamo k spremembam podnebja z uporabo fosilnih goriv - zvišanje koncentracije toplogrednih plinov in z razsipnim trošenjem energije.

141 držav sveta je z namenom, da bi zaustavile segrevanje ozračja, sprejelo Kjotski protokol - sporazum, ki poskuša zmanjšati emisije ogljikovega dioksida in petih ostalih toplogrednih plinov. Vezano na slovensko ratifikacijo Kjotskega protokola smo Slovenci zavezani k 8-odstotnemu zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov v obdobju 2008 do 2012, voditelji držav EU pa so se zavezali, da bo Evropa znižala nivo emisijskih plinov za najmanj 20 odstotkov do leta 2020 (glede na raven, ki je bila izmerjena leta 1990). Izmere kažejo, da **smo na dobri poti** do cilja.

(Vir: European Commission: Climate Action, 2010)

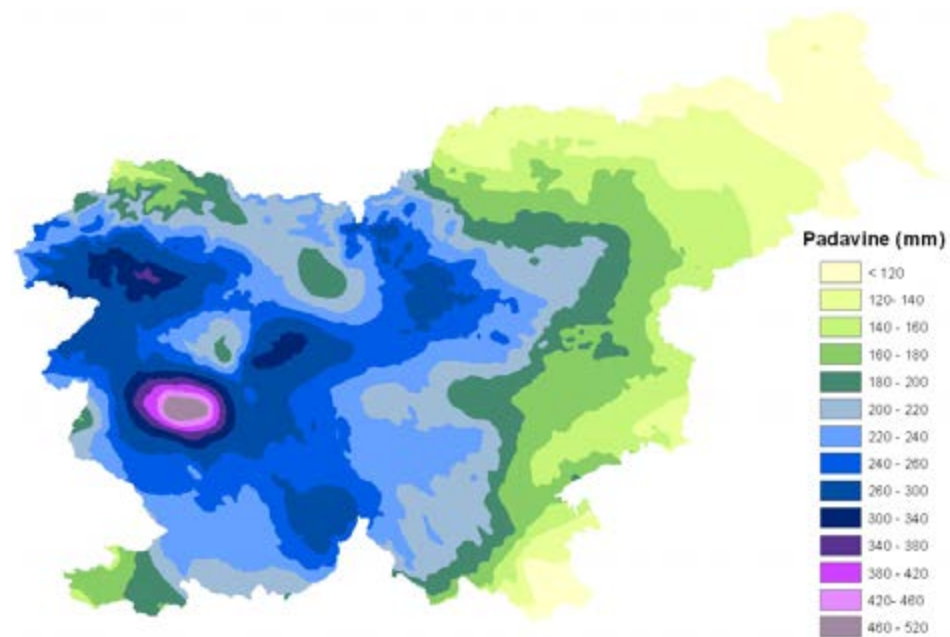
Škoda, ki jo človeštvo utrpi zaradi ekstremnih vremenskih in podnebnih razmer, iz leta v leto vrtoglavo narašča.

Ker smo k spremembi podnebnih razmer v veliki meri prispevali ljudje sami, se moramo začeti zavedati vrednosti matere Zemlje in ukrepati. Dober začetek je, če začnemo na mikro ravni, torej na ravni posameznika, in se podamo na pomoč Zemlji najprej sami pri sebi ter pozabimo na objestnost in malomaren odnos do naravnih dobrin, kot je naše okolje.

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

Kaj nas torej čaka v prihodnosti?

- Višje temperature zraka v vseh letnih časih;
- višje temperature tal, rek, jezer, morja;
- vročinski valovi poleti;
- pogostejše suše in intenzivnejše poplave;
- pogostejše zelene zime;
- spremenjen rečni ritem, gladina podtalnice;
- intenzivnejša neurja z močnim vetrom in točo;
- neobičajni vremenski vzorci;
- povečana nevarnost poplav;
- sprememba biotske raznovrstnosti;
- kot posledica vsega naštetega večja zdravstvena tveganja.

Slika: Vsota 4-dnevnih padavin od 8. ure 16. septembra do 8. ure 20. septembra 2010 (Vir: ARSO)

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

Zakaj je prilagajanje na podnebne spremembe tako nujno?

- Ker podnebnih sprememb ne moremo več zaustaviti, zato moramo najti način, kako se jim bomo najbolje prilagodili;
- Ker je namen prilagajanja zmanjšati tveganje in škodo zaradi sedanjih in prihodnjih škodljivih učinkov podnebnih sprememb, in sicer na način, ki je stroškovno učinkovit ali izkorišča možne koristi;
- Ne moremo natančno predvideti, kako hitro se bodo dogajale podnebne spremembe - morda hitreje, kot si mislimo;
- Podnebne spremembe lahko ob pravočasnih prilagoditvah pomenijo nove možnosti in ne le nevarnosti;
- Pravočasne prilagoditve so učinkovitejše in cenejše, kot prilagajanje v zadnjem hipu.

(Vir: Izzivi klimatskih sprememb, pogovori o prihodnosti Slovenije, 2005)

Izzivi prilagajanja podnebnim spremembam za Slovenijo:

- Prostorsko načrtovanje (npr. umeščanje objektov in infrastrukture izven poplavnih območij);
- Trajnostno in celostno upravljanje z vodnimi viri;
- Prilagojeno trajnostno gospodarjenje z gozdnimi ekosistemi;
- Ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- Informiranje in osveščanje javnosti o posledicah, ki jih imajo podnebne spremembe.

(Vir: Evropa.gov.si, Prilagajanje podnebnim spremembam)

Pomen sistema zgodnjega opozarjanja na ekstremne vremenske dogodke:

- Dovolj zgodnje napovedovanje ekstremnih vremenskih pojavov;
- Razglasitev stopnje ogroženosti (po kriterijih Meteoalarm in Hidroalarm);
- Hitro ukrepanje zaščite in reševanja;
- S pravočasnimi opozorili in z upoštevanjem navodil strokovnjakov, ki nudijo pomoč, lahko zmanjšamo obseg nastale škode za 20 do 30 %;
- Stalno osveščanje javnosti o sobivanju z ekstremnejšimi vremenskimi pojavi, ki so vedno pogostejši.

Foto: arhiv ZM (poplave v Železnikih, 2007)

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

EKSTREMNI IN IZREDNI VREMENSKI DOGODKI

2009

Datum dogodka	Opis dogodka	Prizadeto območje
2. do 4. februar	poplave, žled in visok sneg	največ snega na območju Rateč in v zgornji dolini reke Save, poplave v dolini reke Reke in težave zaradi žledenja v južnem delu Slovenije
7. do 11. februar	zemeljski plazovi	okolica Maribora, Ptuja, Gornje Radgone, Slovenskih goric
29. do 31. marca	poplave	najbolj prizadet spodnji del Vipave
19. maj	neurje s točo, vihar, udar strele, poplave	območje Pomurja in Podravja, Štajerske, Primorske, Koroške in Savinjsko-Šaleške doline.
25. maj	neurje s točo, vihar, udar strele, poplave, požar	najmočnejša toča v Ljubljani z okolico in nekaj na Gorenjskem, Goriškem, Koroškem, v Savinjski regiji, Pomurju in Podravju ter na Dolenjskem.
11. junij	neurje s točo, vihar, udar strele, poplave	Pomurje, Podravje, Štajerska, Dolenjska, Koroška, Savinjska regija, Ljubljana z okolico, Goriška, Prekmurje
16. junij	neurje s točo, vihar, udar strele, poplava, požar	Pomurje, Štajerska, Koroška, Zasavje, Gorenjska, Ljubljana z okolico, Savinjska regija, Pomurje, Podravje, Goriška regija
6. do 10. julij	neurje s točo, vihar, udar strele, poplava, požar	Štajerska, Savinjska regija, Goriška, Dolenjska, Ljubljana z okolico, Gorenjska, Notranjska, Koroška, Primorska, Podravje
3. in 4. avgust	neurje s točo, vihar, poplava, požar, udar strele	Ljubljana z okolico, Notranjska, Štajerska, Prekmurje, Dolenjska, Koroška, Savinjska, Primorska, Goriška, Podravje, Prekmurje
22. avgust	neurje	severno od Maribora na porečju Pesnice, Koroška, območje Celjske kotline, Ljubljane in Krasa
3. do 5. september	neurja in obilne padavine	v pasu od Grintovcev prek Slovenj Gradca do Kozjaka, severovzhodno od Ljubljane do zahodnega dela Celjske kotline, Primorska, Notranjska
12. do 14. oktober	karavanški fen in obilne padavine	Gorenjska, severna Primorska in Zgornjesavinjska dolina
23. do 27. december	obilne padavine in povodenj	zahodna in osrednja Slovenija, Posočje

Vir: ARSO

Slika: Posamezna zrna toče so v Lipoglavu dosegla velikost kokošjega jajca

(Vir: ARSO, Državna meteorološka služba, Poročilo o neurjih 25. maja 2009.)

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

2010

Datum dogodka	Opis dogodka	Prizadeto območje
9. in 10. marec	Burja in sneženje	Notranjost Slovenije, Primorska
17. junij	Neurje s točo	jugovzhod Barja (slika 3) in okolico ter se nato pomaknilo proti Grosuplju
10. do 24. julij	Vročina in neurja, suša	Celotna Slovenija
16. do 19. september	Obilne padavine, razglasili najvišjo (rdečo) stopnjo vremenske ogroženosti po kriterijih Meteoalarm	Celotna Slovenija
Konec novembra in začetek decembra	Obilno sneženje	osrednja in zahodna Slovenija, Notranjska, Kočevsko, hribi severne Primorske, Idrijsko hribovje, hribovje zahodno od Ljubljane

Vir: ARSO

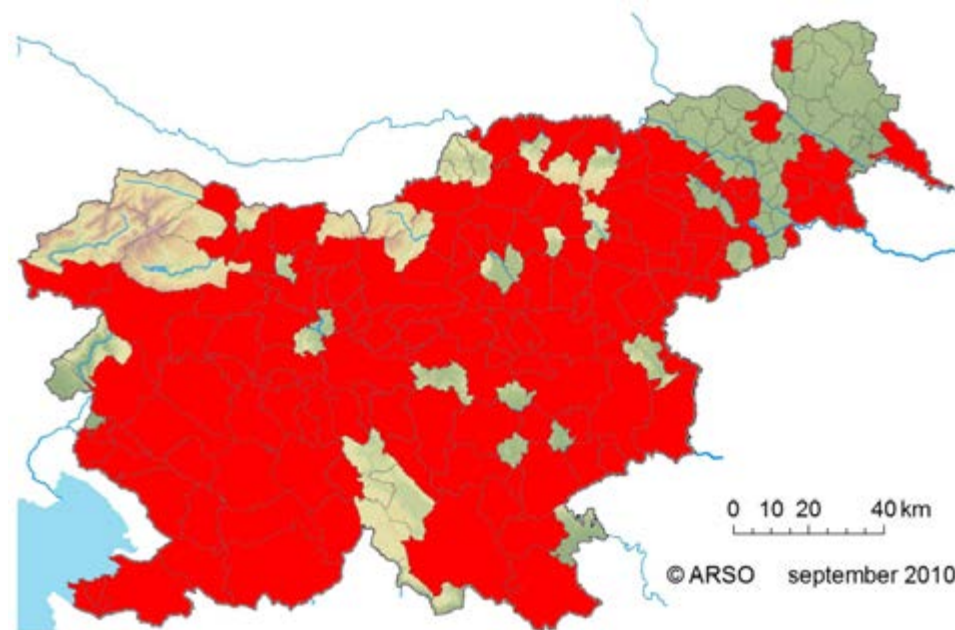

Zrna toče v velikosti kokošjega jajca so razbila marsikatero okensko in avtomobilsko steklo.

(Vir: arhiv ZM)

Slika: Občine (rdeče), kjer je obilno deževje med 16. in 19. septembrom 2010 povzročilo večjo gmotno škodo.

(Vir: ARSO)

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

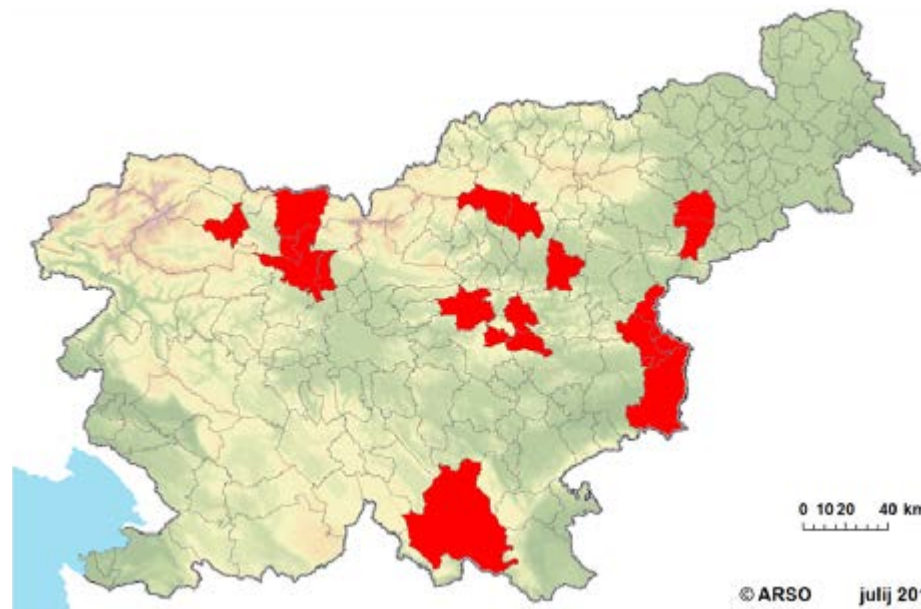
2011

Datum dogodka	Opis dogodka	Prizadeto območje
1. in 2. marec	burja	Primorska
Začetek aprila 2011	nenavadno visoke temperature	Primorska
noč z 11. na 12. junij	izjemno visoke nočne temperature do 24,3 °C	ponekod na Primorskem
11. julij	neurja s točo	Obsotelj in Kozjansko
1. do 5. september	Vročinski val, neurja s točo, nalivi in močni sunki vetra	SV Slovenija, Celje, deloma Dolenjska

Vir: ARSO, <http://www.meteo.si/met/sl/climate/natural-hazards/>

Slika: Občine (rdeče), kjer je neurje 11. julija povzročilo znatno gmotno škodo.

(Vir: ARSO, Državna meteorološka služba, Poročilo o neurjih s točo 11. julija 2011 in izjemno topli noči z 11. na 12. julij na Primorskem)

NASVETI

Varstvo pred naravnimi nesrečami in učinkovito odpravljanje njihovih posledic sta zelo pomembna, zato je zelo koristno, da spremljamo napoved pojava nevihte in toče.

Za nastanek neviht morajo biti izpolnjeni nekateri pogoji, ki jih meteorološki modeli lahko dokaj dobro napovejo. Nevihtni oblak se lahko razvije v manj kot eni uri. Šele ko nastane, lahko vremenslovci z določenimi metodami napovejo nevihto, vendar za uro ali največ dve uri vnaprej.

Pojav toče je krajevno še bolj omejen in nepredvidljiv. Načeloma je toča možna ob vsaki nevihti, verjetnost za njen pojav pa raste s pregretostjo ozračja, spreminjanjem smeri vetra z višino in z razpoložljivo zalogo vodne pare v ozračju.

(Vir ARSO)

V primeru napovedi toče, neurja in poplav ravnajmo preventivno

Avtomobili:

- Avtomobil postavimo pod streho - v garažo.
- Če nimamo svoje garaže, ga skušamo postaviti pod streho v javnih garažnih hišah.
- V skrajnem primeru avtomobil zavarujemo z odejami in rjuhami - predvsem dele, ki so najbolj na udaru: streho, stekla, pokrov motorja in prtljažnika.
- Avtomobilov ne postavljamo pod drevesa, saj neurje s točo pogosto spremlja tudi močan veter, ki lahko poškoduje avtomobil.
- Če imamo garažo zraven voda ali v kleti, zaradi napovedanih poplavaraje ne parkiramo tam, temveč na višje ležečih mestih.
- Ne ustavljamo avtomobila v podvozih, predorih in na cesti, če nas med vožnjo dohiti toča, saj s tem ogrožamo sebe in druge udeležence v prometu - življenje je vredno veliko več kot avtomobil.

Nepremičnine in premičnine:

- Spremljamo stanje voda.
- Umaknemo vse premično premoženje iz prostorov, ki jih lahko zalije voda. To so kletni prostori, prostori blizu rek in hudournikov ter prostori blizu odtočnih jaškov, ki lahko prav tako začnejo »zalivatik«.
- Sprostimo poti za reševalce in gasilce. Če bo pred prostorom, kjer nastaja škoda, navlaka, bo reševanje trajalo dlje. Izpred vhodov v stavbe umaknemo tudi vozila.
- Odstranimo vse lomljive garniture s teras, z balkonov, vrtov idr.
- Zapremo okna in zapremo žaluzije.
- Z odejami in rjuhami pokrijemo rože in dele streh ali strehe vrtnih ut ter pomožnih objektov, če nam je to omogočeno.
- Zaščitimo stekla z žaluzijami, umaknemo s prostega v stavbo vse predmete, ki bi jih lahko prenašal veter in s tem povzročil še dodatno škodo. Ne gre le za cvetlične lončke - pospravimo kolesa, pločevino, orodje idr. Ne nazadnje lahko leteči predmeti poškodujejo tudi ljudi.

V primeru napovedi (nastanka) izrednih vremenskih ali podnebnih razmer svetujemo, da spremljate opozorila na spletni strani ARSO ter upoštevate navodila strokovnjakov zaščite in reševanja:

- splošno opozorilo: <http://www.meteo.si/met/sl/warning/>
- toča: <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/warning/hail/>
- požarna ogroženost: <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/warning/fire/>.

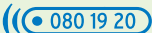

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

Kako ravnati v primeru nastale škode zaradi toče, neurja ali poplav?

Splošno:

- Najprej preprečite, da bi se škoda širila.
- Fotografirajte nastalo škodo in okoliščine.
- Odložite poškodovane, uničene predmete na eno mesto. Ko pride cenilec, tako ni dvomov, kaj je poškodovano in uničeno.
- Škodo lahko 24 ur na dan prijavite na brezplačni telefonski številki 080 19 21 - za prijavo škode potrebujete številko zavarovalne police.

Želite nasvet, potrebujete več informacij?

- Pokličite nas na brezplačni telefon 080 19 20
- povežite se z nami preko [svetovalca](#) na spletnem mestu ZM
- ali preko [Skype](#) klica.

Avtomobili:

- Preglejte avtomobil - če ima polomljena stekla in imate avtomobil zavarovan s kasko ali z delnim kasko zavarovanjem (kombinacije: J, J-AŠA, J+, E, E-AŠA, E+), ki takšno škodo krije, ga odpeljite na **cenilno mesto** in k serviserju, da vam stekla zamenja in popravi zvito pločevino.
- Če je prišlo do škod katastrofalnega obsega (kot se je to zgodilo v letu 2008) in avtomobil nima poškodovanih stekel, počakajte nekaj dni, da se gneča na cenilnih mestih umiri in nato pripeljite avtomobil na cenitev. V vmesnem času si zapišite kraj dogodka in avtomobil poslikajte.
- Če je v vaši bližini **cenilno mesto Quick Check** (hitra cenitev) - seznam teh cenilnih mest in serviserjev najdete na **spletni strani Zavarovalnice Maribor**, lahko avtomobil odpeljete k serviserju, ki bo opravil cenitev in vam popravil avtomobil.

Hiše, stanovanja, oprema:

- Po toči, neurju ali poplavah, ki so povzročila škodo na vaši nepremičnini, nemudoma o tem obvestite svojega zavarovalnega zastopnika, fotografirajte vso škodo in pričnite s sanacijo nastale škode.
- Škodo lahko prijavite tudi na **spletni strani ZM** - v najkrajšem možnem času vas bo kontaktiral cenilec. V kolikor bo ocenil, da je to potrebno, bo opravil tudi ogled in vam svetoval, kaj storiti.
- V ZM se trudimo, da vsem zavarovancem izplačamo zavarovalnino v skladu s sklenjenim zavarovanjem v čim krajšem možnem času. V primeru katastrofalnih neurij s točo je število škodnih zahtevkov ogromno, zato vas prosimo za razumevanje ob reševanju škodnih zahtevkov.

Foto: arhiv ZM

ZAVAROVANJE NARAVNIH NESREČ PRI ZAVAROVALNICI MARIBOR

Glede na škodno dogajanje, ki je v zadnjih letih prav zaradi neurij vse intenzivnejše, zavarovancem priporočamo:

- Da svoje premoženje zavarujejo s premoženjskim zavarovanjem z osebno in pravno asistenco ter asistenco doma **OPA!** na novo vrednost. Zavarovanje na novo vrednost zavarovancem zagotovi nadomestitev poškodovane ali uničene stvari z novo.
- Vsem zavarovancem, ki že imajo sklenjeno zavarovanje, pa v ZM svetujemo, da preverijo svojo zavarovalno zaščito. Če je leta neustrezna, predlagamo, da zavarovanci svoje premoženje do-zavarujejo in dodajo k obstoječemu zavarovanju rizike, za katere je glede na geografsko okolje smiselno, da jih zavarujejo.

Želite nasvet, potrebujete več informacij?

- Pokličite nas na brezplačni telefon **080 19 20**
- povežite se z nami preko **svetovalca** na spletnem mestu ZM
- ali preko **Skype** klica.

Foto: arhiv ZM (vihar na Dravskem polju, 2006)

Izdajatelj:

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.
Cankarjeva ulica 3
2000 Maribor
Slovenija

Brezplačni telefon: 080 19 20
Prijava škode: 080 19 21
Elektronski naslov: info@zav-mb.si

Spremljajte nas na:

 facebook.com/Zavarovalnica.Maribor

 twitter.com/ZavMb

www.ZavarovalnicaMaribor.si

blog: www.blog.zav-mb.si

maj, 2012

Vse pravice pridržane.

Uporaba podatkov, v celoti ali deloma, dovoljena samo z navedbo vira.

POJAV NARAVNIH NESREČ IN KAKO SE PRED NJIMI ZAVAROVATI

Član Mreže za
družbeno odgovornost
Slovenije